

NATURA 2000

STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

DLA OBSZARÓW SPECJALNEJ OCHRONY (OSO)
DLA OBSZARÓW SPEŁNIAJĄCYCH KRYTERIA OBSZARÓW O ZNACZENIU
WSPÓLNOTOWYM (OZW)

I
DLA SPECJALNYCH OBSZARÓW OCHRONY (SOO)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. TYP   **1.2. KOD OBSZARU**   **1.3. DATA OPRACOWANIA**   **1.4. DATA AKTUALIZACJI**
B   PLH020073   2008-10   2009-04

1.5. POWIĄZANIA Z INNYMI OBSZARAMI NATURA 2000

1.6. INSTYTUCJA LUB OSOBA ZBIERAJĄCA INFORMACJE:

Pender K. Instytut Biologii Roślin UW; Świerkosz K. Muzeum Przyrodnicze UW

1.7. NAZWA OBSZARU:

Ludów Śląski

1.8. WSKAZANIE I ZAKLASYFIKOWANIE OBSZARU:

DATA ZAPROPONOWANIA JAKO OZW

2009-10

DATA ZATWIERDZENIA JAKO OZW

DATA ZAKLASYFIKOWANIA JAKO OSO

DATA ZATWIERDZENIA JAKO SOO

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. POŁOŻENIE CENTRALNEGO PUNKTU OBSZARU

DŁUGOŚĆ GEOGRAFICZNA

E 17 0 34

SZEROKOŚĆ GEOGRAFICZNA

N 50 51 56

2.2. POWIERZCHNIA (ha):

82,1

2.3. DŁUGOŚĆ OBSZARU (km):

2.4. WYSOKOŚĆ (m n.p.m.):

MINIMALNA

140

MAKSYMALNA

145

ŚREDNIA

142

2.5. REGION ADMINISTRACYJNY (NUTS)

Kod	Nazwa regionu	%
PL518	Wrocławski	100

2.6. REGION BIOGEOGRAFICZNY

Nazwa regionu biogeograficznego
Kontynentalny

3. INFORMACJA PRZYRODNICZA

3.1. Typy SIEDLISK znajdujące się na terenie obszaru Natura 2000 oraz ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk

3.1.a. Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia	Stopień Reprezen.	Względna powierzh	Stan zachow.	Ocena ogólna
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	17,20	A	C	A	A
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	39,50	A	C	A	A
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)	3,30	D			

3.2. GATUNKI, których dotyczy Artykuł 4 Dyrektywy Rady 79/409/EWG i gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

3.2.a. PTAKI wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.b. Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.c. SSAKI wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.d. PŁAZY i GADY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.e. RYBY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.f. BEZKRĘGOWCE wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.g. ROŚLINY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	Populacja	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie			

3.3. Inne ważne gatunki zwierząt i roślin

PTAKI

Populacja	Motywacja
-----------	-----------

SSAKI

Populacja	Motywacja
-----------	-----------

PŁAZY

Populacja	Motywacja
-----------	-----------

GADY

Populacja	Motywacja
-----------	-----------

RYBY

Populacja	Motywacja
-----------	-----------

BEZKRĘGOWCE

Populacja	Motywacja
-----------	-----------

ROŚLINY

	Populacja	Motywacja
Carex davalliana	P	A
Colchicum autumnale	P	D
Dianthus superbus	P	A
Iris sibirica	P	A
Ophioglossum vulgatum	P	D
Primula veris	P	D
Prunella grandiflora	P	D
Tetragonolobus maritimus	P	D
Trollius europaeus	P	D

4. OPIS OBSZARU

4.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU

Klasy siedlisk	% pokrycia
Siedliska łąkowe i zaroślowe (ogólnie)	92 %
Siedliska rolnicze (ogólnie)	8 %
Suma pokrycia siedlisk 100 %	

OPIS OBSZARU

Obszar "Ludów Śląski", położony jest w gminie Borów, w województwie dolnośląskim. Obejmuje on kompleks łąkowy, zlokalizowany na północny-zachód od Ludowa Śląskiego. Znajduje się on na południu mezoregionu Równiny Wrocławskiej, wyniesionej w tej części nieco powyżej 140 m n.p.m.; z rocznym opadem atmosferycznym 557 mm. Zaslugujące na ochronę łąki zajmują niewielki, lewobrzeżny fragment doliny Małej Ślęzy, w dolnym biegu rzeki. Łąki rozciągają się tu głównie w otoczeniu strumienia i kilku dość silnie zarośniętych rowów, których bieg wyznaczają smugi drzew i zarośli. Postępujące, z upływem dziesięcioleci, osuszanie terenu umożliwiło zmianę sposobu użytkowania i przekształcanie łąk w pola uprawne. Obecnie łąki stanowią enklawę pośród rozległych obszarów upraw rolnych, na której utrzymują się także miejscami, niewielkie skupiska higrofilnej roślinności lasów łąkowych oraz krzewów.

4. OPIS OBSZARU

4.2. WARTOŚĆ PRZYRODNICZA I ZNACZENIE

Obszar dla ochrony łąk trzęślicowych. W fitocenozach łąk trzęślicowych występują tu m. in. gatunki z Czerwonej listy roślin naczyniowych w Polsce oraz z Czerwonej listy roślin naczyniowych Dolnego Śląska. Należą do nich m.in.: częsty na tym obszarze goździk pyszny *Dianthus superbis*, turzyca davalla *Carex davalliana*, kosaciec syberyjski *Iris sibirica*, pełnik europejski *Trollius europaeus*, głowienka wielkokwiatowa *Prunella grandiflora*, komonicznik skrzydlatostrąkowy *Tetragonolobus maritimus*. Bardzo cenne są też siedliska łąk świeżych (6510) z wieloma gatunkami chronionymi w składzie. Ogółem siedliska Natura 2000 zajmują prawie 70% powierzchni obszaru.

4.3. ZAGROŻENIA

- 1). Zaburzenia warunków wodnych terenu: pogłębianie koryta rzeki i rowów odwadniających;
- 2). Zaorywanie łąk i zamiana na grunty orne
- 3). Zaniedbania w gospodarce łąkarskiej (zaprzestanie koszenia prowadzące do nadmiernego zadarnienia i przerostu martwej masy organicznej, zarastanie przez krzewy i drzewa);
- 4). Wypalanie suchej roślinności;
- 5). Pozostawianie nieużytkowych gruntów porolnych, stanowiących źródło rozprzestrzeniania diaspor gatunków synantropijnych, szczególnie nawłoci późnej *Solidago gigantea*;
- 6). Wycinanie drzew w zachowanych wśród łąk enklawach roślinności łąkowej.

4.4. STATUS OCHRONNY

Brak ochrony obszarowej;

4.5. STRUKTURA WŁASNOŚCI

W większości grunty we własności prywatnej.

4.6. DOKUMENTACJA - ŹRÓDŁA DANYCH

Kącki Z. 2007 Comprehensive syntaxonomy of Molinion meadows in southwestern Poland *Acta Botanica Silesiaca. Monographiae* 2

Kącki Z., Dajdok Z., Szczyński E. 2003. Czerwona lista roślin naczyniowych Dolnego Śląska. W: Kącki Z. (ed.) *Zagrożone gatunki flory naczyniowej Dolnego Śląska*. Instytut Biologii Roślin U.Wr., PTPP "pro Natura", Wrocław. s. 9-65.

Paszyński J. 1955 Opady atmosferyczne dorzecza Odry ich związek z hipsometrią i zalesieniem *Prace Geograf.* 4. Pan. Inst. Geogr., PWN. Warszawa

Pender K 1993 Inwentaryzacja stanowisk roślin chronionych na terenie gminy Borów Uniwersytet Wrocławski, Instytut Botaniki. Maszynopis

Pender K. 1997 Zbiorowiska łąkowe jako wskaźnik warunków siedliskowych w dolinie Małej Ślęzy (Mezoregion Równina Wrocławska) *Acta Univ. Wrat.* 1936. *Prace Botan.* LXXIII. Wrocław 145-167

Schmuck A. 1957 Regiony termiczne województwa wrocławskiego *Czas. Geogr* 28 3-4

Zajac A., Zajac M. (red.). 2001. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce (ATPOL). Inst. Bot. UJ, Kraków. Msc.

Zarzycki K., Szelaż Z. 2006 Czerwona lista roślin naczyniowych w Polsce. W: Z. Mirek, K. Zarzycki, W. Wojewoda, Z. Szelaż (red.). *Czerwona lista roślin i grzybów Polski* Inst. Bot. Im. W. Szafera, Kraków

Zarzycki K., Wojewoda W., Heinrich Z. 1992. Lista roślin zagrożonych w Polsce. Wyd. 2. Inst. Bot. PAN, Kraków.

5. STATUS OCHRONNY OBSZARU ORAZ POWIĄZANIA Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES

5.1. DESYGNOWANE FORMY OCHRONY NA POZIOMIE KRAJOWYM I REGIONALNYM:

KOD   % POKRYCIA

5.2. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z INNYMI TERENAMI:

desygnowanymi na poziomie krajowym lub regionalnym

KOD FORMY OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
-------------------	---------------	-------------	------------

desygnowanymi na poziomie międzynarodowym

NAZWA STATUSU OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
-----------------------	---------------	-------------	------------

5.3. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES:

KOD CORINE	TYP RELACJI	% POKRYCIA
------------	-------------	------------

6. DZIAŁALNOŚĆ CZŁOWIEKA NA TERENIE OBSZARU I W JEGO OTOCZENIU **I INNE CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA TEN OBSZAR**

6.1. GŁÓWNE CZYNNIKI I RODZAJE DZIAŁALNOŚCI CZŁOWIEKA ORAZ PROCENT POWIERZCHNI OBSZARU IM PODLEGAJĄCY

Wpływy i działalność na terenie obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
-----	-------	--------------	-----------	-------

Wpływy i działalność wokół obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
-----	-------	--------------	-----------	-------

6.2. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

SPRAWUJĄCY NADZÓR (INSTYTUCJA LUB OSOBA):

ZARZĄDZANIE OBSZAREM I PLANY:

7. MAPY OBSZARU

Mapy fizyczne obszaru

Numer mapy	Skala	Projekcja	Opis
M-33-46-B	1: 50000	PUWG 1992	Yes
M-33-47-A	1: 50000	PUWG 1992	Yes

Zdjęcia lotnicze obszaru

Numer	Obszar	Temat	Data
-------	--------	-------	------

8. ZDJĘCIA OBSZARU

Numer	Obszar	Temat	Autor	Data
-------	--------	-------	-------	------

4. OPIS OBSZARU

4.7. HISTORIA